

10 FAKTA OM KÄRNVAPEN OCH NEDRUSTNING

- 1. Det anses finnas 13 355 kärnvapen i världen idag.** Ryssland och USA har 6 370 respektive 5 800 var. Frankrike har 300, Kina 290, Storbritannien 215, Pakistan 150, Indien 130, Israel 80 och Nordkorea tros ha 20 kärnvapen.
- 2. Kärnvapen har använts vid två tillfällen.** Under andra världskriget fällde USA atombomber över de japanska städerna Hiroshima och Nagasaki den 6:e och 9:e augusti 1945. Beräkningar visar att 213 000 människor dog direkt till följd av de två bomberna.
- 3. Kärnvapen dödar direkt och på sikt.** När ett kärnvapen detonerar blir hettan så intensiv att kroppar helt kan förångas. Tryckvågen kan slita sönder byggnader och kroppar flera mil bort. Stora mängder radioaktiv strålning uppstår, som både dödar direkt och ger långsiktiga strålningsskador och cancer.
- 4. En av alla som utsattes för radioaktiv strålning när bomben föll över Hiroshima** var flickan Sadako Saki som vid 11-årsålder insjuknade i leukemi. Inspirerad av den japanska legenden, som utlovar att den som viker 1000 papperstranor ska få sin önskan uppfylld, började hon vika tranor i hopp om att bli frisk. Efter hennes död har papperstranan blivit en symbol för fred och mot kärnvapen.
- 5. Avtal finns mot spridning och för nedrustning av kärnvapen.** Före 1970 hade fem stater skaffat kärnvapen och det fanns risk att många fler skulle göra det samma. Genom icke-spridningsavtalet (NPT, Non-Proliferation Treaty) slöts en kompromiss. Inga fler länder skulle få skaffa kärnvapen och de som redan hade skaffat skulle avskaffa sina.
- 6. Endast fyra länder står utanför NPT.** NPT har lyckats bromsa risken för spridning av kärnvapen. Endast Pakistan, Indien, Israel och Nordkorea står utanför NPT och har tillkommit som kärnvapenstater.
- 7. Vart femte år ses NPT-avtalet över.** Vid översynen år 2000 intygade kärnvapenstaterna att de gjort ett "otvetydigt åtagande om nedrustning". 2010 konkretiserades detta i en plan. Men sedan dess har inga nedrustningssteg tagits. Istället satsas det nu mer på kärnvapen, vilket väntas debatteras på NPT-översynen i år.
- 8. 2017 antogs ett kärnvapenförbud.** Kärnvapen har till skillnad från andra massförstörelsevapen (som kemiska och biologiska vapen) inte förbjudits i internationell lag. Sommaren 2017 röstade dock 122 stater, en klar majoritet av FN:s medlemsstater, för att det ska finnas ett avtal, TPNW, som förbjuder kärnvapen.

- 9. Sverige har inte undertecknat förbudet.** Sverige röstade för förbudet, men har ännu inte signerat det. Regeringen meddelade 2019 att vi för närvarande inte ska skriva under TPNW, men att det ställningstagandet kan omprövas om det inte görs nedrustningsframsteg inom icke-spridningsavtalet NPT under 2020.
- 10. Ungas röster ska få höras.** Hösten 2019 röstade FN:s generalförsamling för att det är viktigt att också lyssna på vad ungdomar tycker om kärnvapen. Genom Svenska FN-förbundet kan din röst bli hörd av den svenska delegationen till NPT-översynskonferensen. Läs mer på: <https://fn.se/vi-gor/fred-sakerhet-nedrustning/karnvapen/ungdomstankar/>